

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΚΡΗΤΗ»

ΕΠ «Κρήτη» 2014-2020 Ολοκλήρωση του Προγράμματος

Κολυμπάρι, 18 Ιουνίου 2024

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά
και Επενδυτικά Ταμεία

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
ΚΡΗΤΗ 2014 - 2020

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «ΚΡΗΤΗ» 2014-2020

εγκρίθηκε

από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή
στις **18/12/2014.**

Περίοδος επιλεξιμότητας των δαπανών :

Από 1/1/2014

Έως 31/12/2023

(10 έτη)

A. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Τελικός π/υ Δημόσιας Δαπάνης του Προγράμματος

Ενωσιακή Συνδρομή : 80% της Δημόσιας Δαπάνης

Διαφοροποιήσεις του π/υ ΔΔ του Προγράμματος

Αρχική Έγκριση	C(2014) 10175/18-12-2014	434.883.125 €
1 ^η Αναθεώρηση	C(2017) 8499/6-12-2017	449.652.852 € (+15/EKT)
2 ^η Αναθεώρηση	C(2018) 8830/12.12.2018	449.652.852 €
3 ^η Αναθεώρηση	C(2020) 88/09.01.2020	449.652.852 €
4 ^η Αναθεώρηση	C(2020) 4593/02.07.2020	394.196.731 € (-50 ΕΤΠΑ)
5 ^η Αναθεώρηση	C (2021) 9145 final/07-12-2021	394.196.731 €

Ε.Π. «Κρήτη» 2014-2020

Άξονας Προτεραιότητας	ΠΟΣΟ (Δ.Δ.)
1) ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ, ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ (ΕΤΠΑ)	51. 622. 092 → 99.842.399
2) ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ (ΕΤΠΑ)	258. 392. 977 → 163.123.689
3) ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ (ΕΤΠΑ)	47. 671. 028 → 42.500.000
4) ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΤΙΣ ΑΛΛΑΓΕΣ (ΕΚΤ)	5. 434. 595 → 2.800.000
5) ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΙΣΗ ΤΗΣ ΦΤΩΧΕΙΑΣ (ΕΚΤ)	66. 047. 150 → 81.155.643
6) ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΕΤΠΑ	4. 375. 000 → 3.775.000
7) ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΕΚΤ	1 .340. 283 → 1.000.000
ΣΥΝΟΛΟ	394.196.731,00

Πρόβλεψη Κλεισίματος Ε.Π. ΚΡΗΤΗ 2014-2020

ΑΞ.	ΣΥΝΟΛΙΚΗ Δ.Δ.	ΔΑΠΑΝΕΣ 31.12.2023	%
1	99.842.399	112.500.000	112,63%
2	163.123.689	172.500.000	105,50%
3	42.500.000	45.900.000	108.00%
4	2.800.000	3.150.000	112,50%
5	81.155.643	91.700.000	112,00%
6	3.775.000	3.900.000	103,50%
7	1.000.000	850.000	85,00%
ΣΥΝ	394.196.731	430.500.000	109,20%
ΕΤΠΑ	309.241.088	334.800.000	108,55%
ΕΚΤ	84.955.643	95.700.000	112,50%

ΤΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ/ΤΑ ΕΡΓΑ

240

Δημόσια έργα
κατασκευάστηκ
αν και
αποδόθηκαν για
χρήση στους
πολίτες

900

κατοικίες
αναβαθμίστηκαν
ενεργειακά από
το πρόγραμμα
ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ
ΚΑΤ'ΟΙΚΟΝ

3.700

επιχειρήσεις
ενισχύθηκαν σε
επενδυτικά σχέδια
και στην
αντιμετώπιση των
συνεπειών της
πανδημίας

70 κοινωνικές
δομές , δομές
ΠΦΥ , ψυχικής
υγείας και
εξαρτήσεων
συνέχισαν τη
λειτουργία τους

ΤΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ/CAPACITY BUILDING

Η εξοικείωση με νέες
στρατηγικές σε
περιφερειακό
επίπεδο, όπως η
έξυπνη εξειδίκευση
και η καταπολέμηση
της φτώχειας-
κοινωνική ένταξη

Η δημιουργία
νέων δομών
πολυεπίπεδης
διακυβέρνησης
σε περιφερειακό
και τοπικό
επίπεδο

Η ενίσχυση των
δεξιοτήτων του
ανθρώπινου
δυναμικού της
δημόσιας
διοίκησης σε
περιφερειακό
επίπεδο

Η ενδυνάμωση
των
περιφερειακών
πολιτικών για την
καινοτομία,
απασχόληση και
κοινωνική ένταξη

Καθυστερήσεις & Εμπόδια στην Ενεργοποίηση/ Υλοποίηση του ΕΠ Κρήτη 2014 -2020

ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΕΙΣ

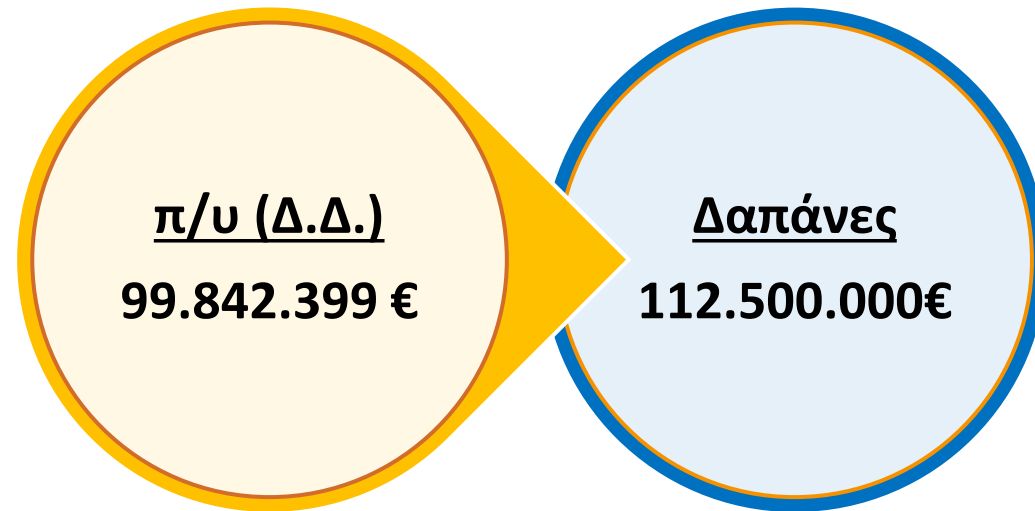
- Κατάρτιση Στρατηγικών (ΒΑΑ και ΟΧΕ)
- Επιχειρηματική Ανακάλυψη (RIS)
- Νόμος των Δημοσίων Συμβάσεων
- Ωριμότητα έργων
- Υποστελέχωση Υπηρεσιών/Δικαιούχων

ΕΜΠΟΔΙΑ

- Πανδημία
  - Μείωση πόρων ΕΠ
  - Ματαίωση δράσεων
  - Επιβράδυνση εργασιακού ρυθμού
  - Δυσλειτουργία Κοινωνικών δομών
- Πόλεμος Ουκρανίας
  - Επίπτωση στην εφοδιαστική αλυσίδα
- Ενεργειακή Κρίση
  - Αύξηση τιμών
  - Αύξηση π/υ έργων
  - Μετατόπιση χρονοδιαγραμμάτων

Β.ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ

ΑΞΟΝΑΣ 1 : Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, καινοτομίας και επιχειρηματικότητας της Κρήτης

Αποτελέσματα του Άξονα Προτεραιότητας 1

- ✓ 15 εργαστήρια Ερευνητικών Φορέων της Κρήτης συμμετείχαν σε 10 έργα επίδειξης - πειραματικής ανάπτυξης
  - ✓ 30 Επιχειρήσεις της Κρήτης συμμετείχαν σε 20 συμπράξεις επιχειρήσεων με ερευνητικούς φορείς
- ✓ 865 επιχειρήσεις υποστηρίχθηκαν για την ψηφιακή τους ανάπτυξη
  - ✓ 15 δημόσιοι φορείς της Κρήτης υλοποίησαν 27 έργα ψηφιακών εφαρμογών στον τομέα του ηλεκτρονικού πολιτισμού και τουρισμού
- ✓ 149 δανειακές συμβάσεις επιχειρήσεων χορηγήθηκαν μέσω του χρηματοδοτικού εργαλείου ΤΕΠΙΧ II.
  - ✓ Ενισχύθηκαν 195 επενδυτικά σχέδια ίδρυσης και λειτουργίας νέων τουριστικών επιχειρήσεων
  - ✓ Ενισχύθηκαν 2.500 επιχειρήσεις από τη δράση ενίσχυσης Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων που επλήγησαν από την πανδημία Covid-19

Ειδικά Θέματα του Άξονα Προτεραιότητας 1

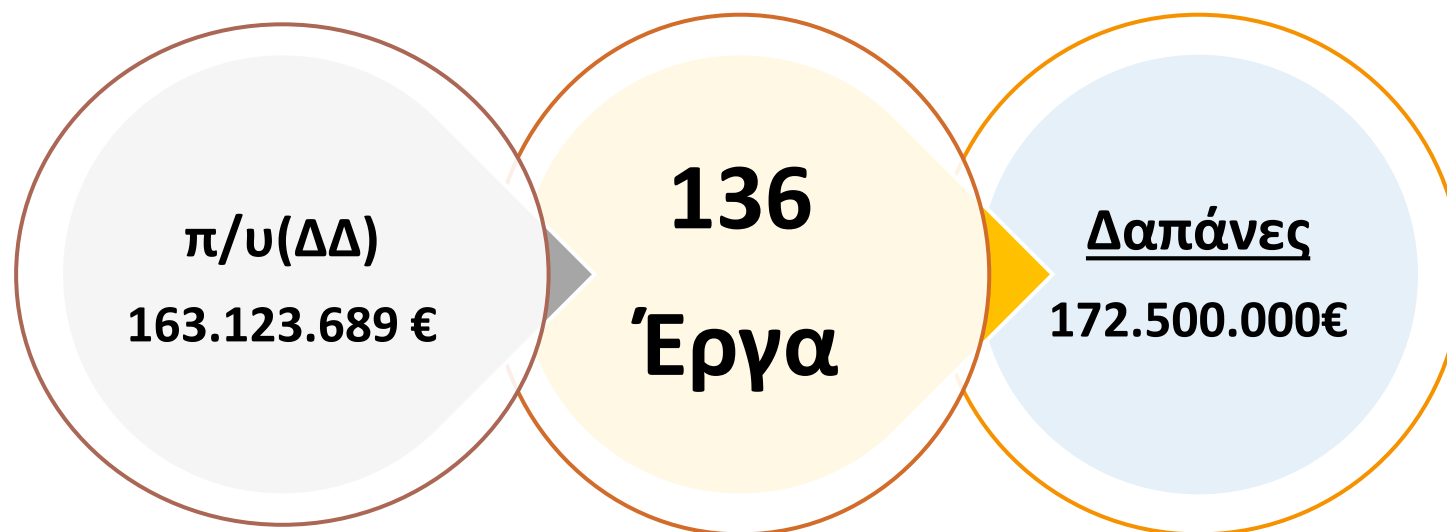
Εφαρμογή της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης με τη Διαδικασία της Επιχειρηματικής Ανακάλυψης. Συνεργασία της ΕΥΔ με το φορέα συντονισμού της RIS.

Εφαρμογή της Στρατηγικής Ψηφιακής Ανάπτυξης. Συνεργασία της ΕΥΔ με τη Γ. Γ. Ψηφιακής Πολιτικής.

Εκχώρηση δράσεων κρατικών ενισχύσεων στον ΕΦΕΠΑΕ (Υπογραφή Επιχειρησιακής Συμφωνίας μεταξύ Περιφέρειας και ΕΦΕΠΑΕ).

Ανάγκη αναπροσανατολισμού των δράσεων για στήριξη των επιχειρήσεων που επλήγησαν από την πανδημία COVID-19.

ΑΞΟΝΑΣ 2 : Βιώσιμη Ανάπτυξη με αναβάθμιση του περιβάλλοντος και αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στην Κρήτη

Αποτελέσματα του Άξονα Προτεραιότητας 2

- ✓ 26 δημόσια κτίρια αναβαθμίστηκαν ενεργειακά
  - ✓ 900 κατοικίες αναβαθμίστηκαν από τους 3 κύκλους του ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ II
  - ✓ 17 έργα αντιμετώπισης κινδύνων κλιματικής αλλαγής (αντιπλημμυρικά) και βελτίωσης της ετοιμότητας των φορέων για τη διαχείριση των καταστροφών
  - ✓ 7 έργα διαχείρισης βιοαποβλήτων και ενίσχυσης της ανακύκλωσης
-
- ✓ 14 έργα διαχείρισης λυμάτων εκ των οποίων 1 έργο σε οικισμό Γ Κατηγορίας (ορισμένα θα ολοκληρωθούν στην ΠΠ 2021-2027)
  - ✓ 16 έργα ορθολογικής διαχείρισης υδατικών πόρων (πόσιμο νερό)
  - ✓ 9 δράσεις ενεργοποίησης του Σχεδίου Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής του Υδατικού Διαμερίσματος της Κρήτης
  - ✓ 8 μελέτες Γενικών Σχεδίων Ύδρευσης (Master plan)

Αποτελέσματα του Άξονα Προτεραιότητας 2

- ✓ 29 Αρχαιολογικοί χώροι αναδείχθηκαν
  - ✓ 3 Αρχαιολογικά Μουσεία Ολοκληρώθηκαν
  - ✓ Ανακαινίσθηκε το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης
  - ✓ 12 μελέτες ωρίμανσης έργων Πολιτισμού, για το ΕΣΠΑ 2021-2027
  - ✓ 5 έργα Προστασίας και ανάδειξης του φυσικού περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας
-
- ✓ 10 έργα αναβάθμισης του αστικού περιβάλλοντος-βιοκλιματικές αναπλάσεις κοινόχρηστων χώρων
  - ✓ 2 Σταθμοί παρακολούθηση της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα στις πόλεις Ηρακλείου και Χανίων
  - ✓ 90 χιλιόμετρα επαρχιακού οδικού δικτύου αναβαθμίζονται
  - ✓ 16 Μελέτες ωρίμανσης έργων Εθνικής και Περιφερειακής Οδοποιίας, για το ΕΣΠΑ 2021-2027

ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 2

Το σύνολο των έργων υλοποιείται με δημόσια σύμβαση. Συνεπώς, το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των έργων επιμηκύνθηκε λόγω καθυστερήσεων που επέφερε η αλλαγή της νομοθεσίας (4412/16).

Εφαρμογή της νομοθεσίας για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων (ΚΕΝΑΚ).

Η διατάραξη της εφοδιαστικής αλυσίδας κατά την πανδημία επηρέασε την έγκαιρη παράδοση υλικών και επιμήκυνε το χρόνο υλοποίησης των έργων.

Ο πόλεμος της Ουκρανίας και η ενεργειακή κρίση επηρέασαν τις τιμές των υλικών και οδήγησαν σε αυξήσεις του κόστους των έργων. Μετά από πολλά χρόνια έχουμε θετικούς συντελεστές αναθεωρήσεων.

Φαινόμενο των ψηλών εκπτώσεων στο ήμισυ της προγραμματικής περιόδου.

**Έργα μεταφοράς Λυμάτων και
Εγκατάσταση Επεξεργασίας
Αστικών Λυμάτων Παλαιόχωρας
Κουντούρας
Δήμου Καντάνου Σελίνου**

Δικαιούχος: Δήμος Καντάνου Σελίνου

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά
και Επενδυτικά Ταμεία

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
ΚΡΗΤΗ 2014 - 2020

Οργάνωση μόνιμης έκθεσης νέου Αρχαιολογικού Μουσείου Χανίων και εξοπλισμός αποθηκών

Δικαιούχος: Εφορεία Αρχαιοτήτων
Χανίων

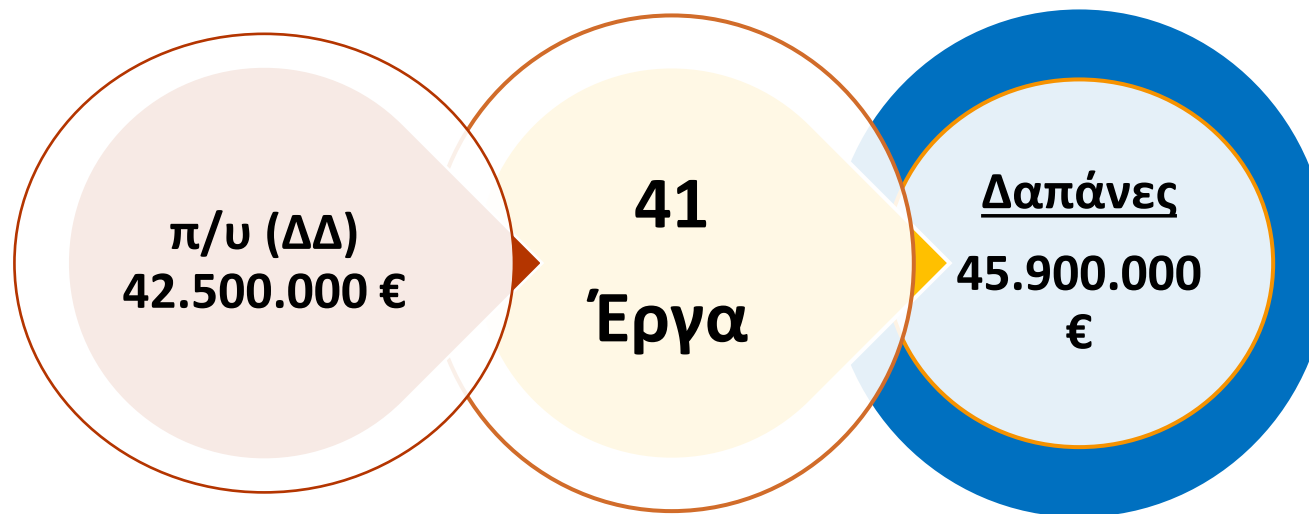

Ανάδειξη Οχυρής Νησίδας Σπιναλόγκας 3η και 4η φάση

Δικαιούχος: Εφορεία Αρχαιοτήτων
Λασιθίου

ΑΞΟΝΑΣ 3 : Ενίσχυση της εκπαίδευσης και κοινωνικής συνοχής στην Κρήτη

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ

Κατασκευάστηκε και εξοπλίστηκε η νέα πτέρυγα του Βενιζελίου Νοσοκομείου

Κατασκευάστηκαν 2 Περιφερειακά και 1 Πολυδύναμο Ιατρείο

Τα νοσοκομεία της Κρήτης εξοπλίστηκαν με τουλάχιστον 10 μηχανήματα υψηλού κόστους

Ανανεώθηκε ο στόλος του ΕΚΑΒ με 24 ασθενοφόρα

Κατασκευάστηκαν 6 βρεφονηπιακοί σταθμοί

Κατασκευάστηκαν 3 ΚΔΑΠ ΜΕΑ

Εξοπλίστηκαν 4 δομές ΑΜΕΑ με 6 αμαξίδια

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ

Κατασκευάστηκαν/αναβαθμίστηκαν 12 σχολικά κτίρια α/βάθμιας και β/βάθμιας εκπαίδευσης

572 σχολεία απέκτησαν καλύτερες ψηφιακές υποδομές

Αναβαθμίστηκε η Σχολή Εμπορικού Ναυτικού στα Χανιά με σύγχρονο εξοπλισμό

Συμπληρώθηκε – Αναβαθμίστηκε ο Εξοπλισμός εκπαίδευσης των ΑΕΙ της Κρήτης

6 Μελέτες ωρίμανσης έργων α-βάθμιας/β-βάθμιας Εκπαίδευσης, για το ΕΣΠΑ 2021-2027

6 Μελέτες ωρίμανσης έργων γ/βάθμιας Εκπαίδευσης, για το ΕΣΠΑ 2021-2027

ΝΕΟΣ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΚΟΥΜΠΕ ΝΕΡΟΚΟΥΡΟΥ ΔΗΜΟΥ ΧΑΝΙΩΝ

Δικαιούχος: Δήμος Χανίων

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά
και Επενδυτικά Ταμεία

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
ΚΡΗΤΗ 2014 - 2020

**ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΝΕΩΝ ΠΤΕΡΥΓΩΝ ΣΤΟ
ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
ΒΕΝΙΖΕΛΕΙΟ ΠΑΝΑΝΕΙΟ και
ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΠΤΕΡΥΓΩΝ**

**Δικαιούχος: Περιφέρεια Κρήτης
Κύριος του έργου : Βενιζέλειο Πανάνειο
Νοσοκομείο**

Ανέγερση 2ου Δημοτικού Σχολείου Ατσιποπούλου

Δικαιούχος: Δήμος Ρεθύμνου

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά
και Επενδυτικά Ταμεία

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
ΚΡΗΤΗ 2014 - 2020

ΑΞΟΝΑΣ 4 : Προώθηση της Απασχόλησης και προσαρμογή των εργαζομένων στις αλλαγές

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ

Περιφερειακός Μηχανισμός Παρακολούθησης Αγοράς Εργασίας

7 δράσεις κατάρτισης και πιστοποίησης γνώσεων και δεξιοτήτων εργαζομένων σε τομείς της RIS3Crete

Ο ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Δικαιούχος: Πανεπιστήμιο Κρήτης

**Περιφερειακός Μηχανισμός Παρακολούθησης Αγοράς Εργασίας
στην Κρήτη**

ΑΞΟΝΑΣ 5 : Προώθηση της Κοινωνικής Ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας στην Κρήτη

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ

19.000 οικογένειες χαμηλών εισοδημάτων επωφελήθηκαν από voucher για τη φιλοξενία παιδιών σε παιδικούς σταθμούς, ΚΔΑΠ και ΚΔΑΠ ΜΕΑ

150 ΑμΕΑ υποστηρίχθηκαν σε 5 ΚΔΗΦ

120.000 πολίτες από ευάλωτες ομάδες υποστηρίχθηκαν σε 16 Κέντρα Κοινότητας

12.000 συμπολίτες μας υποστηρίχθηκαν από τις 8 δομές Κοινωνικών Αγαθών

700 ηλικιωμένοι υποστηρίχθηκαν σε 17 ΚΗΦΗ

600 μαθητές με αναπηρία και μαθησιακές δυσκολίες έλαβαν εκπαιδευτική υποστήριξη

Περισσότερες από 2.000 γυναίκες έλαβαν υποστήριξη από τις δομές γυναικών – θυμάτων βίας

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ

Ενισχύθηκε η λειτουργία 12 δομών ΤΟΜΥ στην Περιφέρεια Κρήτης

460 άτομα επικουρικού προσωπικού προσλήφθηκαν την περίοδο της πανδημίας στις υγειονομικές μονάδες της Κρήτης.

Ενισχύθηκε η λειτουργία 4 δομών ψυχικά πασχόντων

Ενισχύθηκε η λειτουργία 5 δομών απεξάρτησης (ΚΕΘΕΑ-ΟΚΑΝΑ)

ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 5

Η ΕΥΔ ενεπλάκη στη διαχείριση δράσεων ΕΚΤ με μικρή αρχική εμπειρία.

Μεγάλος αριθμός δράσεων με διαφορετική διαχείριση.

Υψηλό κόστος διαχείρισης των δράσεων ΕΚΤ ακόμη και με εφαρμογή απλοποιημένου κόστους.

Αποδυναμωμένες κοινωνικές υπηρεσίες ΟΤΑ α' βαθμού.

Σημαντικές οι επιπτώσεις της πανδημίας τόσο στη λειτουργία των δομών όσο και στη διαχείριση των δράσεων. Αυξημένη πολυπλοκότητα.

Ανάγκη αναπροσανατολισμού των δράσεων για στήριξη των υγειονομικών μονάδων με επικουρικό προσωπικό τα χρόνια της πανδημίας. Ματαίωση δράσεων.

Δυσκολία στις δράσεις που απευθύνονται στους ΡΟΜΑ.

Κέντρο Κοινότητας Παράρτημα ΡΟΜΑ και ΚΕΜ στο Δήμο Ηρακλείου

Δικαιούχος: Δήμος Ηρακλείου

**Κέντρο Δημέρευσης-Ημερήσιας
Φροντίδας ΑμεΑ**

«ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΤΗ ΖΩΗ

ΔΗΜΟΥ ΜΙΝΩΑ ΠΕΔΙΑΔΑΣ»

Δικαιούχος: Δήμος Μινώα Πεδιάδας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά
και Επενδυτικά Ταμεία

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
ΚΡΗΤΗ 2014 - 2020

Σας ευχαριστώ πολύ!

Ε.Υ.Δ. Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ»

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά
και Επενδυτικά Ταμεία

